
Od autora	8
Dlaczego piszę programy w języku C?	10
Część I. Podstawy	11
1. Rozpoczynamy – bardzo blisko sprzętu	12
1.1. Architektura mikrokontrolera Intel 8051.....	12
1.2. Podział pamięci mikrokontrolera 8051.....	13
1.2.1. Segmenty IDATA oraz DATA.....	14
1.2.2. SFR – rejestry specjalne	15
1.2.3. Segment CODE.....	16
1.2.4. Segmenty XDATA oraz PDATA.....	16
1.2.5. Rozróżnianie segmentów pamięci przez CPU	16
1.2.6. Obszar adresowania bitowego – segment BDATA	17
1.2.7. Rola sygnału PSEN.....	17
1.3. Wyprowadzenia portów	17
1.4. UART	18
1.5. Liczniki i timery.....	18
1.6. Przerwania.....	19
2. Standardowe typy zmiennych	20
2.1. Zasięg zmiennej	20
2.2. Deklarowanie zmiennych i nadawanie im wartości.....	21
2.3. Podstawowe typy zmiennych.....	22
2.4. Zmienne automatyczne i statyczne.....	23
2.5. Przekazywanie zmiennych przez funkcje.....	23
2.6. Zwracanie wartości przez funkcje	24
2.7. Stałe.....	25
2.8. Dyrektywa #define.....	26
2.9. Przekształcenia typów zmiennych.....	27
2.9.1. Ogólne zasady przekształcania typów	27
2.9.2. Przekształcenia typów znakowych	29
2.9.3. Rzuty typów zmiennych	30
2.9.4. Tworzenie definicji nazw typów danych.....	30
2.10. Unie.....	31
3. Wybór optymalnego modelu pamięci	33
3.1. Dostępne modele pamięci.....	33
3.2. Kryteria wyboru optymalnego modelu pamięci	34
3.3. Kryteria wyboru optymalnego segmentu dla danych.....	35
3.4. Wybór modelu pamięci przy kompilacji	36
3.4.1. Łączenie modeli pamięci	36
3.5. Sposoby umieszczania zmiennych w przestrzeni adresowej mikrokontrolera	37
3.5.1. Kwalifikatory obszarów pamięci	37
3.5.2. Polecenie AT	38
3.5.3. Umieszczanie funkcji pod określonym adresem	39
3.6. Funkcje obsługi przerwania sprzętowych	39
3.6.1. Słowo kluczowe <i>interrupt</i>	39
3.6.2. Polecenie <i>using</i>	41

4.	Tablice i wskaźniki	42
4.1.	Dostęp do elementów tablicy, indeksy tablic	42
4.1.1.	Nadawanie elementom tablicy wartości	43
4.1.2.	Tablice wielowymiarowe	44
4.2.	Struktury	45
4.2.1.	Pola bitowe	47
4.3.	Wskaźniki	48
4.3.1.	Deklarowanie wskaźników i nadawanie im wartości	49
4.3.2.	Nazwy wskaźników	50
4.3.3.	Arytmetyka wskaźników	51
4.3.4.	Wskaźniki kwalifikowane	51
4.3.5.	Wykaz kwalifikatorów przestrzeni	51
4.3.6.	Zasady przypisywania wskaźników	52
4.3.7.	Tablice wskaźników	53
4.3.8.	Związek między tablicami i wskaźnikami	53
4.3.8.	Wskaźniki a zmienne znakowe	54
4.3.9.	Wskaźniki do struktur	55
5.	Składnia programu w języku C	58
5.1.	Preprocesor	58
5.1.1.	Dyrektywa preprocesora #define	58
5.1.2.	Dyrektywa preprocesora #include	58
5.1.3.	Dyrektywa preprocesora #pragma	58
5.1.4.	Kompilacja warunkowa	59
5.2.	Program główny	59
5.3.	Komentarze	60
5.4.	Znak średnika	61
5.5.	Nawiasy klamrowe	62
5.6.	Wielkość liter	62
5.7.	Wykaz słów kluczowych kompilatora RC-51	62
5.8.	Deklaracje zmiennych	62
5.9.	Operatory	63
Część II.	Środowisko programistyczne	65
6.	Raisonance RIDE-51	66
6.1.	Instalacja i uruchomienie pakietu RIDE	66
6.2.	Menu główne	66
6.3.	Ustawianie opcji projektu	68
6.4.	Dołączanie plików źródłowych do projektu	71
6.5.	Kompilowanie projektu	72
6.6.	Symulacja pracy programu	73
Część III.	Przykłady	79
	Kilka porad praktycznych	80
7.	Mrugająca dioda LED	82
7.1.	Opis programu	82
7.1.1.	Użycie #include	83
7.1.2.	Deklaracja linii portów I/O: sbit	83
7.2.	Program główny	83
7.2.1.	Pętla while i do...while	83
7.2.2.	Pętla for	84

7.2.3.	Funkcja delay, czyli jak tworzyć opóźnienia w programach	86
7.2.3.1.	Zgrubne odmierzenie czasu	86
7.2.3.2.	Dokładne odmierzenie czasu	89
8.	Sterowanie 7-segmentowym wyświetlaczem LED	92
8.1.	Użycie #define do budowy wzorców kształtów cyfr	93
8.1.1.	Korzystanie z tablicy wzorców cyfr: dostęp przez indeksy	95
8.1.2.	Korzystanie z tablicy wzorców cyfr: dostęp przez wskaźnik	96
9.	Sterowanie multipleksowe trzema wyświetlaczami LED	99
9.1.	Schemat elektryczny	99
9.2.	Zasada działania	99
9.3.	Konwersja liczb szesnastkowych na dziesiętne	102
9.4.	Rozpatrywanie warunków: switch – case	102
10.	6-cyfrowy wyświetlacz LED	108
10.1.	Schemat elektryczny	108
10.2.	Zasada działania	108
10.3.	Mikrokontroler jako licznik	111
10.4.	Konwersja liczb na znaki graficzne	112
10.5.	Wygaszanie zer nieznaczających	112
11.	Pseudotekstowy wyświetlacz LED	117
12.	Obsługa wyświetlacza LCD	120
12.1.	Dołączenie modułu wyświetlacza LCD do mikrokontrolera	120
12.2.	Opis działania programu	121
12.2.1.	Wprowadzanie danych przez porty I/O	125
12.2.2.	Umieszczanie znaku na określonych współrzędnych	126
12.2.3.	Wyświetlanie tekstu	126
12.2.4.	Definiowanie znaków użytkownika	127
12.2.5.	Pliki nagłówkowe	127
13.	Budujemy program z klocków – plik projektu	129
13.1.	Tworzenie biblioteki obsługi modułu wyświetlacza LCD	129
13.1.1.	Tworzenie pliku projektu	130
13.1.2.	Łączenie biblioteki z programem głównym	131
14.	Łączenie modułu języka C z asemblerem	132
14.1.	Przekazywanie parametrów przez funkcje	132
14.2.	Wymiana nazw funkcji pomiędzy modułami	133
15.	Program do odczytu klawiatury PC jako przykład współpracy modułu napisanego w języku C z modułem w asemblerze	135
15.1.	Deklaracje obiektów zewnętrznych	136
15.2.	Opis programu	137
16.	Klawisze i klawiatury	147
16.1.	Testowanie stanu pojedynczego przycisku	147
16.1.1.	Fizyczne właściwości styków przycisku	148
16.2.	Automatyczne powtarzanie naciśniętego klawisza	150
16.3.	Klawiatura 5-przyciskowa	153
16.4.	Klawiatura matrycowa 3×3	155
16.5.	Wykorzystanie dodatkowego układu multipleksera 74157	159
16.6.	Obsługa klawiatury z wykorzystaniem przerwania zewnętrznego	161

17.	Transmisja szeregową poprzez UART (RS232)	165
17.1.	Nastawy modułu UART.....	166
17.2.	Obsługa modułu UART bez wykorzystania przerw.....	167
17.3.	Wykorzystanie przerw do obsługi UART.....	169
17.4.	Funkcje biblioteki <i>stdio.h</i>	172
17.4.1.	Funkcja <code>printf()</code>	173
17.4.2.	Funkcja <code>scanf()</code>	174
17.4.3.	Obsługa wyświetlacza LCD z wykorzystaniem funkcji <code>printf()</code>	174
17.4.4.	Wymiana funkcji bibliotecznych: redefinicja <code>putchar()</code>	176
17.4.5.	Uwagi na temat tworzenia redefinicji.....	177
17.5.	Automatyczne wykrywanie prędkości transmisji UART.....	179
18.	Sprzętowy interfejs SPI	184
18.1.	Zasada działania.....	184
18.2.	Nastawy sprzętowego interfejsu SPI.....	185
18.3.	Program obsługi sprzętowego interfejsu SPI.....	187
19.	Interfejs I²C	189
19.1.	Zasada działania interfejsu I ² C.....	189
19.2.	Programowa realizacja interfejsu I ² C.....	189
20.	Interfejs 1-Wire	192
20.1.	Zasada działania 1-Wire.....	192
20.2.	Realizacja programowego interfejsu 1-Wire.....	192
21.	Programowanie <i>in-circuit</i> na przykładzie konstrukcji płytki ewaluacyjnej	195
21.1.	Programowanie <i>in-circuit</i>	195
21.2.	Aplikacja sterująca – AVRProg.....	197
21.3.	Opis układu.....	200
21.3.1.	Opis złącz.....	204
21.3.2.	Programator – opis programu.....	205
21.4.	Montaż zestawu uruchomieniowego.....	217
21.5.	Uruchomienie układu.....	218
21.6.	Uwagi na temat eksploatacji.....	219
22.	Odczyt enkodera pozycji absolutnej jako przykład współpracy mikrokontrolera z układami zewnętrznymi	221
22.1.	Schemat urządzenia z enkoderem.....	221
22.2.	Dekoder adresów układów zewnętrznych.....	223
22.3.	Opis funkcji odczytu enkodera.....	225
22.4.	Klawiatura jako zewnętrzna pamięć danych.....	231
23.	Wielopoziomowe menu z wyświetlaczem LCD	233
23.1.	Schemat elektryczny.....	233
23.2.	Odczyt klawiatury.....	234
23.3.	Menu jednopoziomowe.....	237
23.4.	Menu dwupoziomowe.....	241
23.5.	Uwagi na temat programu.....	249
24.	Interpreter poleceń	252
24.1.	Wywoływanie funkcji przez konwersję typów.....	252
24.2.	Prosty interpreter komend.....	254

24.3.	Zdalny wyświetlacz LCD z interpreterem komend.....	256
24.4.	Uwagi na temat programów	263
25.	Energooszczędne tryby pracy mikrokontrolera.....	264
25.1.	Bezprzewodowy termometr jako przykład aplikacji wykorzystującej tryb energooszczędny	265
25.1.1	Program nadajnika	269
25.1.2.	Program odbiornika.....	274
26.	Dekoder kodu RC5.....	281
26.1.	Kodowanie transmisji	281
26.2.	Program obsługi dekodera	286
Dodatki	.....	291
Dodatek A.	Używanie dyrektywy <code>#pragma</code> w kompilatorze Raisonance RC-51	292
Dodatek B.	Opis funkcji bibliotecznych predefiniowanych dla RC-51	296
Dodatek C.	Ograniczenia implementacji: nagłówki <code>limits.h</code> i <code>float.h</code>	303
Dodatek D.	Liczby dwójkowe, szesnastkowe a dziesiętne	305
Dodatek E.	Tablica pierwszeństwa.....	309
Dodatek F.	Znakowe sekwencje specjalne.....	310
Dodatek G.	Dokumentacja techniczna zestawu uruchomieniowego.....	311